

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LƯƠNG THỊ THANH HUYỀN

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ CHI THƯỜNG XUYÊN
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LƯƠNG THỊ THANH HUYỀN

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ CHI THƯỜNG XUYÊN
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH TUYÊN QUANG**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. LÊ QUỐC HỘI

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn là kết quả nghiên cứu của riêng tôi, không sao chép của ai. Luận văn có tham khảo và sử dụng các tài liệu, thông tin được đăng tải trên các tác phẩm, tạp chí, các trang web và tài liệu thực tế tại Ủy ban nhân dân tỉnh, các Sở ban ngành của Tuyên Quang theo danh mục của luận văn.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2014

Tác giả của luận văn

Lương Thị Thanh Huyền

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn của mình, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ, động viên của quý thầy cô Khoa sau đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, của gia đình và bạn bè đồng nghiệp.

Đầu tiên tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc và chân thành nhất đến PGS.TS. Lê Quốc Hội, người đã tận tình hướng dẫn, có những ý kiến đóng góp quý báu giúp tôi hoàn thành luận văn của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn tất cả quý thầy cô giáo Khoa sau đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã hướng dẫn, giảng dạy hết sức nhiệt tình, trách nhiệm trong suốt thời gian khóa học.

Tôi xin chân thành cảm ơn quý thầy cô trong Hội đồng chấm luận văn đã tham gia, góp ý sâu sắc cho buổi bảo vệ luận văn của tôi.

Tôi xin chân thành cảm ơn Tỉnh ủy Tuyên Quang, Ủy ban nhân dân tỉnh Tuyên Quang, Phòng quản lý Ngân sách, Sở Tài chính tỉnh Tuyên Quang, Sở Kế hoạch và Đầu tư Tuyên Quang, Sở Giáo dục và Đào tạo, Cục Thống kê Tuyên Quang, quý tạp chí, quý viễn thông, quý thầy cô Khoa sau đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện cho tôi học tập và hoàn thành luận văn của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè đồng nghiệp, các anh, các chị học viên Lớp cao học quản lý kinh tế đã luôn động viên, khuyến khích giúp đỡ tôi trong quá trình học tập đạt kết quả cao nhất.

Một lần nữa tôi xin trân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2014

Tác giả của luận văn

Lương Thị Thanh Huyền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài.....	3
5. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ CHI THƯỜNG XUYÊN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC.....	4
1.1. Cơ sở lý luận.....	4
1.1.1. Khái niệm, nội dung, đặc điểm và vai trò của giáo dục.....	4
1.1.2. Khái niệm, phân loại và vai trò quản lý chi thường xuyên ngân sách nhà nước cho giáo dục.....	14
1.1.3. Nội dung quản lý chi thường xuyên ngân sách nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông.....	19
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	28
1.2.1. Kinh nghiệm của một số địa phương về quản lý chi thường xuyên ngân sách nhà nước cho giáo dục.....	28
1.2.2. Một số bài học kinh nghiệm rút ra từ việc kinh nghiệm của một số địa phương về quản lý chi thường xuyên cho giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	35
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	37
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	37

2.2. Phương pháp nghiên cứu đề tài	37
2.2.1. Phương pháp luận	37
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	37
2.2.3. Phương pháp xử lý thông tin	38
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin bằng phương pháp so sánh.....	38
2.2.5. Phương pháp chuyên gia	39
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu đánh giá hiện trạng giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	39
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động chi ngân sách cho giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	39
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ CHI THƯỜNG XUYÊN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG GIAI ĐOẠN 2008 - 2012	41
3.1. Khái quát điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Tuyên Quang và những ảnh hưởng của nó tới sự phát triển giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn	41
3.1.1. Khái quát về các điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Tuyên Quang.....	41
3.1.2. Những ảnh hưởng của các điều kiện kinh tế - xã hội tới sự phát triển giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh	44
3.2. Thực trạng giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	44
3.2.1. Quy mô, mạng lưới phát triển hệ thống giáo dục trung học phổ thông	44
3.2.2. Chất lượng giáo dục trung học phổ thông	46
3.2.3. Đội ngũ giáo viên THPT	51
3.3. Thực trạng quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	52
3.3.1. Nguồn vốn đầu tư cho giáo dục trung học phổ thông	52

3.3.2. Cơ cấu chi thường xuyên ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông.....	60
3.4. Thực trạng cơ chế phân cấp, kiểm soát chi và chu trình quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	67
3.4.1. Cơ chế phân cấp quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông.....	67
3.4.2. Kiểm soát chi ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông qua Kho bạc Nhà nước.....	69
3.4.3. Chu trình quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông.....	70
3.5. Đánh giá chung về công tác quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	75
3.5.1. Những kết quả đạt được.....	75
3.5.2. Những hạn chế và nguyên nhân.....	76
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ CHI THƯỜNG XUYỀN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG.....	82
4.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu phát triển giáo dục trung học phổ thông trong thời gian tới.....	82
4.1.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu phát triển của Đảng và Nhà nước.....	82
4.1.2. Phương hướng, mục tiêu phát triển giáo dục của tỉnh Tuyên Quang.....	86
4.2. Giải pháp hoàn thiện quản lý chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	89

4.2.1. Hoàn thiện cơ cấu chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông.....	89
4.2.2. Hoàn thiện hệ thống định mức, tiêu chuẩn chi thường xuyên phù hợp với thực tế tại địa phương.....	91
4.2.3. Tăng cường công tác kiểm soát chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông qua Kho bạc Nhà nước	93
4.2.4. Hoàn thiện, đổi mới công tác lập và phân bổ dự toán chi ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông tại tỉnh Tuyên Quang	94
4.2.5. Đổi mới, hoàn thiện công tác cấp phát, thanh toán các khoản chi thường xuyên ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông	95
4.2.6. Hoàn thiện, đổi mới công tác quyết toán chi ngân sách Nhà nước đối với giáo dục trung học phổ thông.....	96
4.2.7. Tăng cường việc huy động các nguồn vốn ngoài ngân sách Nhà nước để phát triển giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang, đẩy mạnh công tác xã hội hóa giáo dục.....	98
4.3. Các điều kiện để thực thi giải pháp	100
4.3.1. Củng cố và nâng cao chất lượng cán bộ làm công tác tài chính kế toán tại các trường trung học phổ thông	100
4.3.2. Các điều kiện khác.....	101
4.4. Kiến nghị	104
4.4.1. Kiến nghị với cơ quan Trung ương	104
4.4.2. Kiến nghị với địa phương.....	105
KẾT LUẬN	107
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	109

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

GD-ĐT	Giáo dục - Đào tạo
HĐND	Hội đồng nhân dân
KBNN	Kho bạc Nhà nước
KT-XH	Kinh tế - xã hội
NSNN	Ngân sách Nhà nước
THPT	Trung học phổ thông
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Một số chỉ tiêu về giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	45
Bảng 3.2: Xếp loại học lực học sinh trung học phổ thông qua các năm học.....	48
Bảng 3.3: Xếp loại hạnh kiểm học sinh trung học phổ thông qua các năm học	49
Bảng 3.4: Kết quả kỳ thi học sinh giỏi quốc gia và thi tốt nghiệp trung học phổ thông qua các năm học	50
Bảng 3.5: Đội ngũ giáo viên trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh.....	51
Bảng 3.6: Nguồn vốn đầu tư cho giáo dục tại Tuyên Quang	53
Bảng 3.7: Định mức phân bổ kinh phí chi thường xuyên cho giáo dục trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	55
Bảng 3.8: Mức thu học phí áp dụng cho các trường trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang.....	57
Bảng 3.9: Chi ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông tại Tuyên Quang	62
Bảng 3.10: Cơ cấu chi thường xuyên ngân sách Nhà nước cho giáo dục trung học phổ thông tại Tuyên Quang	62